

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 38Cb/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122271556
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexander Rác
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2023:6122271556.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I, sudcom Mgr. Alexandrom Ráčom, v právnej veci žalobcu:
V. Z., sídlo: L. V. XXX, XXX XX C., IČO: 10 818 839, zast.: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o.,
so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa,
a. s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zast.: JUDr. Felix
Neupauer, Dvořákovo nábřežie 8/A, Bratislava, o zaplatenie 177,09 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 177,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 177,09 Eur od 20.05.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovaného uhradiť mu sumu 177,09 Eur z titulu havarijného poistenia. Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 15.04.2021 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. DACIA DOKKER, EČV: C. (ďalej „motorové vozidlo“), ktoré bolo v čase škodovej udalosti havarijne poistené u žalovaného, ktorý predmetnú škodovú udalosť viedol pod č. XXXXXXXXXXXX. Poškodený Ing. M. Z. si dal motorové vozidlo opraviť v autoservise žalobcu, pričom náklady na opravu predstavovali sumu 3.680,50 Eur. Predmetná pohľadávka bola uplatnená u žalovaného faktúrou č. 2021012. Poškodenému bolo dňa 05.05.2021 oznámené, že šetrenie predmetnej poistnej udalosti bolo ukončené dňa 04.05.2021, pričom poškodenému bolo poskytnuté poistné plnenie vo výške 3.318,61 Eur po odpočítaní sumy 184,80 Eur za prípravu lakovania, a teda neuhradená suma predstavovala 177,09 Eur. Podľa vyjadrenia žalovaného bolo poškodenému priznané originálne náhradné diely, primerané náklady na cenu práce neautorizovaného servisu vo výške 20,- Eur/nh bez DPH a primerané náklady na lakovací materiál (výška lakovacej konštanty 100%). Podľa žalobcu mohol žalovaný poistné plnenie krátiť len v prípade, ak by zo strany poškodeného došlo k porušeniu povinnosti, ktoré by mali vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie následkov poistnej udalosti v súlade s §799 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“). Žalobca tiež poukázal na § 797 ods. 4 OZ, v zmysle ktorého, ak poisťiteľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia, tento dôvod nie je možné dodatočne meniť. Podľa žalobcu boli podmienky pre poskytnutie plnenia splnené, čo potvrdzuje čiastočné poistné plnenie, za sporú považoval samotnú výšku plnenia. Žalobca pre porovnanie poukázal na cenník lakovacích a mechanických prác v regióne pre daný typ motorového vozidla a pre motorové vozidlo DACIA DOKKER, ktoré sa nachádzajú v rovnakej kategórii ako vozidlo VOLKSWAGEN Touran. Žalobca si účtoval za jednu hodinu mechanickej a lakovacej práce sumu vo výške 28,- Eur/nh bez DPH čo je v porovnaní s ostatnými autoservismi cena nižšia a výhodnejšia. Podľa žalobcu žalovaný nijako

nepreukázal žiadne dôkazy, ktoré preukazovali, že ide o neprimeranú cenu čím neuniesol dôkazné bremeno. Rovnako tak považoval žalobca za nedôvodné krátenie nákladov na lakovací materiál vo výške lakovacej konštanty, ktoré žalovaný priznal vo výške 100%. Žalobca uviedol, že na uvedenie motorového vozidla do stavu pred škodovou udalosťou musel naniesť pri oprave perleť v dvoch vrstvách a tým pádom vo väčšom rozsahu ako priznáva žalovaný. Žalobca uviedol, že žalovaný pri určení ceny vychádzal z ceny priemernej, pričom je potrebné vychádzať z ceny obvyklej, ktoré zodpovedajú cenám autoservisov v danom regióne. Žalobca zároveň považoval za nezákonné a v rozpore s legislatívou EÚ rozlišovanie autoservisov na autorizované a neautorizované. Skutočnosť, že oprava motorového vozidla bola vykonaná v neautorizovanom autoservise nepredstavuje dôvod na krátenie ceny práce, nakoľko táto skutočnosť sama o sebe neovplyvňuje kvalitu vykonanej práce a dodaného materiálu. Žalobca si spolu s istinou uplatnil aj úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 797 ods. 3 OZ, podľa ktorého je plnenie splatné do 15 dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrowanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti plniť.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 04.04.2022 platobný rozkaz sp. zn. 29Up/279/2022, ktorým uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 177,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 177,09 Eur od 20.05.2021 do zaplatenia.

3. Proti predmetnému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, ktorý odôvodnil tým, že žalobcov návrh nespĺňa zákonné náležitosti v zmysle § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovaný rovnako tak namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, nakoľko z dôvodu, že poškodený mal proti žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre, bol dlžníkom žalobcu. Z uvedeného dôvodu podľa žalovaného nemohol v zmysle § 524 OZ platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky, nakoľko poškodený nikdy neuhradil pohľadávku voči žalobcovi, nikdy mu nemohla vzniknúť. Podľa žalovaného išlo o právny úkon, ktorý je absolútne neplatný v zmysle § 39 OZ. Žalovaný považoval aj samotný predmet zmluvy o postúpení pohľadávky za rozporuplný, nejasný a presne nešpecifikovaný. Podľa žalovaného v zmluve o postúpení pohľadávky zároveň absentoval prejav vôle týkajúci sa postúpenia samotnej pohľadávky. K samotnému poskytnutému poistnému plneniu žalovaný predložil kalkuláciu v systéme AUDATEX, ktorá bola vytvorená za účelom stanovenia sumy poistného plnenia, pričom tento systém predstavuje automatizovaný kontrolný systém pre kalkulácie nákladov na opravu konkrétneho vozidla. Podľa žalovaného bola kalkulácia opravy vykonaná v zmysle Všeobecných poistných podmienok pre havarijné poistenie motorových vozidiel (VPP KAS-5). Nakoľko poškodený realizoval opravu motorového vozidla v neautorizovanom servise žalovaný postupoval v zmysle článku 12 bod 5 písm. c) VPP, v zmysle ktorého pri oprave vozidla v nezmluvných, neautorizovaných opravovniach sa za primerané náklady na opravu poškodeného vozidla považujú náklady stanovené na základe kalkulácie vyhotovenej poisťovňou po zdokladovaní rozsahu poškodenia vozidla v súlade so zápisom o obhládke poškodeného motorového vozidla poisťovňou. Na účely kalkulácie primeraných nákladov na opravu poisteného motorového vozidla akceptuje ako primeranú cenu práce max do výšky 20,- Eur/nh s DPH (16,67 Eur/nh bez DPH) a cenu alternatívnych náhradných dielov, pokiaľ sú dostupné na trhu v SR, v prípade, že alternatívny diel sa nevyrába, poisťovňa uplatní pri výpočte poistného plnenia zrážku 20% z ceny originálneho náhradného dielu. Po doložení dokladov preukazujúcich originalitu, kvalitu a nákup náhradných dielov a po ich preverení poisťovňa posúdi možnosť doplatku za položku náhradné diely podľa výsledku preverenia originality a kvality použitých náhradných dielov. V kalkulácii nákladov na opravu v nezmluvných, neautorizovaných opravovniach bude výška lakovacej konštanty PK51 použitá na úrovni 100%.

4. K odporu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že obranu žalovaného považuje za účelovú a nedôvodnú. K aktívnej legitímácii a postúpení pohľadávky žalobca uviedol, že názor žalovaného, že poškodený je dlžníkom žalobcu je nesprávny, bez opory v zákone, popiera logický a spravodlivý výklad právnych predpisov aj samotnú prax poisťovní v obdobných veciach. Žalobca zároveň poukázal na viaceré rozhodnutia, ktoré už riešili obdobné námietky žalovaného (Uznesenie KS BA, sp. zn. 2Cob/225/2019 z 14.07.2020, rozsudok OS BA I, sp. zn. 30Cb/21/2017 z 20.09.2019, rozsudok KS BA, sp. zn. 3Cob/133/2019 z 13.11.2019 a. i.). Podľa žalobcu je zmluva o postúpení pohľadávky platná a účinná a zakladá aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní. K systému AUDATEX žalobca uviedol, že tento nezohľadňuje všetky nevyhnutné parametre, najmä typ a značku vozidla, čím nezohľadňuje všetky účelne vynaložené náklady na opravu. Podľa žalobcu môže tento systém stanoviť paušálne predpokladanú výšku opravy, avšak nemôže zohľadniť všetky rozhodné skutočnosti k výslednej cene opravy. Podľa žalobcu predmetná kalkulácia žalovaného nie je jediným a už vôbec nie objektívnym

nástrojom pre výpočet reálnej ceny vykonanej opravy. Žalobca rovnako tak považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve dojednanie limitujúce ceny za normohodinu práce, nakoľko nie je jasné na aký región sa limitácia vzťahuje, čo zahŕňa, na aké vozidlá sa vzťahuje atď. Navyše je založená na nezákonnom rozlišovaní autoservisov na zmluvné/nezmluvné (autorizované/ neautorizované). Takto zmluva nebola individuálne dojednaná, a žalobca (poškodený) nemal reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah a žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie sporných ustanovení o limitácii maximálnej výšky normohodiny, a preto je neplatná. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný obmedzuje hospodársku súťaž tým, že v zmluvných podmienkach určuje, do ktorého servisu si môže poistený dať opraviť motorové vozidlo po poistnej udalosti s vyšším poistným plnením. Týmto konaním vylučuje autoservisy, ktoré s poisťovňou nemajú uzatvorenú zmluvu, bez ohľadu na kvalitu opravy, alebo či cena za opravu v neautorizovanom servise by bola nižšia ako v autorizovanom servise. V prípade, ak poisťovňa poskytuje svoje poistné produkty s obmedzovaním poistného plnenia pri opravách vozidiel u tých autoservisov, s ktorými poisťovňa nemá uzavretú zmluvu je zrejmé, že úmyselne obmedzuje hospodársku súťaž na relevantnom trhu, keď vylučuje z trhu opráv vozidiel po škodových udalostiach všetky servisy, ktoré neuzavrú zmluvu s poisťovňou práve z dôvodu preplácania nákladov na opravu pre neautorizované servisy v omnoho nižších sumách ako musí zaplatiť poistený autoservisu.

5. V predmetnej veci nariadil súd pojednávanie na 20.01.2023, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného. Strany konania zotrvali na svojich doterajších argumentoch, pričom žalovaný považoval zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatnú, nakoľko je nejednoznačná lebo v zmysle jej ustanovení sa uvádza, že ide o odplacnú zmluvu, pričom odplata mala byť predmetom osobitnej dohody, avšak táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná. Poukázal tiež na skutočnosť, že z predloženej faktúry nevyplýva jednotková cena za vykonané práce a preto ju považuje za nepreskúmateľnú. Pokiaľ ide o rozdeľovanie autoservisov, uvedené považuje za zákonné a zmluvne dojednané.

6. Z vyjadrení strán počas súdneho sporu považoval súd za nesporné skutkové tvrdenia o tom, že dňa 15.04.2021 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na vozidle DACIA DOKKER, EČV: C., patriacemu M. Z., pričom vozidlo bolo v tom čase havarijne poistené u žalovaného. Poistná udalosť bola žalovanému nahlásená a viedol ju pod č. XXXXXXXXXX. Rovnako tak nesporným bolo, že poškodený si dal vozidlo opraviť v servise Z. a náklady na opravu predstavovali sumu 3.680,50 Eur s DPH. Žalovaný poškodenému poskytol poistné plnenie vo výške 3.318,61 Eur po odpočítaní 184,80 Eur za lakovanie. Žalovaný tak poistencovi neuhradil sumu 177,09 Eur. Sporným bolo, či žaloba spĺňa zákonné náležitosti, legitimitáciu žalobcu a čo žalovaný oprávnene krátil poistné plnenie.

7. Súd sa postupujúc v zmysle ustanovenia § 204 CSP oboznámil s listinami založenými v súdnom spise, a to: Zápis o poškodení motorového vozidla, Faktúra č. 2021012, Oznamenie o poistnom plnení, Zmluva o postúpení pohľadávky, Cenník servisných služieb, Cenník Moris, Kalkulácia poistného plnenia, VPP KAS-5, ako aj s ostatným obsahom spisu.

8. Súdna zistený skutkový stav aplikoval nasledujúce zákonné ustanovenia:

9. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

11. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 517 ods. 1 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

18. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 788 ods. 1 OZ, poisťovňou zmluvou sa poisťovňa zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťovňou poisťovňu zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

20. Podľa § 790 OZ poisťovať možno najmä a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku); b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poisťovnej udalosti (poistenie osôb); c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

21. Podľa § 795 ods. 1 OZ povinnosť poisťovne plniť a jeho právo na poisťné vznikne prvým dňom po uzavretí poisťovnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne už uzavretím poisťovnej zmluvy alebo neskôr.

22. Podľa § 797 ods. 1 OZ, právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťovných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený).

23. Podľa § 806 ods. 1 OZ, z poistenia majetku má poistený právo, aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poisťovných podmienok, ak sa poisťovná udalosť týka veci, na ktorú sa poistenie vzťahuje.

24. K náležitostiam predmetnej žaloby a žalovaným namietanej existencie opisu rozhodujúcich skutočností, o ktoré žalobca opiera svoj nárok, súd odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 10. apríla 2008, sp. zn. 3 Obo 77/2007, z ktorého je zrejmé, že judikatúra za „rozhodujúce skutočnosti považuje údaje, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, teda vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Ak neuvedie žalobca v žalobe všetky potrebné tvrdenia, nejde o vadu žaloby, ak v nej opísal aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktorými bol vymedzený predmet konania po skutkovej stránke.“ S ohľadom na uvedené a na posúdenie jednotlivých náležitostí predmetnej žaloby, súd dospel k záveru, potvrdiac názor žalobcu, že zákonom požadované náležitosti žaloby uvedené v § 132 CSP boli splnené. V tejto súvislosti súd upozorňuje, že žalobca označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení práve v žalobe.

25. K žalovaným namietanej aktívnej legitimácii žalobcu a k neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky medzi poškodeným a súd odkazuje na rozhodnutie súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. decembra 2019, sp. zn. 3 Obdo/64/2019 Najvyššieho podľa ktorého neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok nemožno vyvodiť len zo skutočnosti, že súdu nie je známa odplata za postúpenie pohľadávky. V prejednávanom spore súd dospel k záveru, že postupovaná pohľadávka bola dostatočne identifikovateľná, určitá, nie je pochybnosť o tom, aká zmluva, v akej výške bola postupovaná a z čoho táto pohľadávka vznikla. Podľa § 524 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Súd posúdiac predmetnú zmluvu aj s ohľadom na negatívne taxatívne vymedzenie pohľadávok, ktoré nie je možné postúpiť § 525 ods. 1, ods. 2 OZ, dospel k vyššie uvedeným záverom. Vznik nároku na poistné plnenie nastal samotnou poistnou udalosťou v dôsledku poškodenia motorového vozidla spôsobeného prevádzkou motorového vozidla poisteného žalovaného, v dôsledku ktorej má žalobca nárok na úhradu účelných nákladov, ktoré mu vznikli v spojení s touto poistnou udalosťou. Žalovaný v prípade poistnej udalosti nemôže podmieňovať vyplatenie poistného plnenia predložením dokladu o úhrade nákladov, ktoré poistenému v súvislosti s poistnou udalosťou vznikli. Navyše z oznámenia o poistnom plnení je zrejmé, že žalovaný vyplatil krátené poistné plnenie bez skúmania úhrady predmetnej faktúry, z čoho vyplýva, že v rámci šetrenia poistnej udalosti predmetná okolnosť nebola ani pre samotného žalovaného relevantná. Z uvedeného dôvodu ani nebolo krátené poistné plnenie.

26. Pokiaľ ide o samotné poistné plnenie a jeho zníženie, súd uvádza, že žalovaný je oprávnený znížiť poistné plnenie iba z dôvodu porušenia povinností v zmysle § 799 ods. 1, ods. 2 OZ, ak malo toto porušenie podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť. Žalobca namietal zníženie poistného plnenia z dôvodu, že žalovaný plní iba primerané náklady na opravu vozidla vo výške 20,- Eur s DPH pre neautorizované autoservisy a priznáva lakováciu konštantu iba vo výške 100%. Uvedené skutočnosti považoval žalobca za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko žalovaný nepreukázal, že poškodeného informoval o tom, aké náklady bude považovať za primerané a rovnako skutočnosť, že súd dané VPP súčasťou predmetnej zmluvy a že s ňou bol spotrebiteľ (poškodený) skutočne oboznámený.

27. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo v predmetnom spore je dôležité posúdiť, či záväzkový vzťah medzi poškodeným (predchodcom žalobcu) a žalovaným založený poistnou zmluvou má charakter spotrebiteľského vzťahu a v prípade, ak dospeje k záveru, že áno, musí podrobiť predmetné znenie VPP prieskumu, či v danom prípade sa nejedná o neplatnú zmluvnú podmienku.

28. Vo vzťahu k posúdeniu povahy záväzkového vzťahu súd uvádza, že z listinných dôkazov založených v spise (Zmluva o postúpení pohľadávky, Faktúra č. 2021012 či Oznámenia o poistnom plnení) jednoznačne vyplýva, že poistníkom/držiteľom vozidla/poisteným je pán Ing. M. Z., bytom W. XXX/XX, C., ktorý nebol identifikovaný IČOm. Poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX podpisoval poškodený ako spotrebiteľ a nie ako právnická osoba, čo nebolo zo strany žalovaného sporované. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že v danom prípade je naplnená definícia pojmu spotrebiteľ v zmysle § 52 ods. 4 OZ, pričom postavenie žalovaného, ako dodávateľa, v konaní nebola nikdy sporná. Súd preto bez akýchkoľvek pochybností ustálil, že medzi poškodeným a žalovaným bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva v zmysle § 52 ods. 1 OZ. Základnou charakteristikou neprijateľnej podmienky je, že v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. K nerovnováhe dochádza v praxi napríklad vtedy, keď sa dodávateľ vedome snaží eliminovať alebo významne obmedziť možnosti spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv v právnom vzťahu založenom spotrebiteľskou zmluvou. Smernica Rady z 5. apríla 1993 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách používa pre zmluvné dojednania, ktoré umožňuje takého konanie dodávateľa, označenie "nekalá podmienka" (tzv. unfair terms). Nekalou podmienkou je teda dojednanie spotrebiteľskej zmluvy nečestné, neférové, nepoctivé, neseriózne alebo spotrebiteľa hrubo poškodzujúce. Národná právna úprava v intenciách všeobecných ustanovení o právnych úkonoch je plne použiteľná a predstavuje prísnejšie právne normy oproti transponovaným normám, ktoré majú svoj pôvod v smernici Rady 93/13/EHS. Z hľadiska možnej konkurencie rýdzo národnej právnej úpravy a právnej úpravy, ktorá je transpozíciou smernice Rady 93/13/EHS platí, že jej vecné zameranie je odlišné a ustanovenia národnej úpravy budú mať štatút subsidiarity plne použiteľnej v prípade, ak by zmluvné podmienky obsiahnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo inej forme zmluvných podmienok boli iba v časti neprijateľné, prípadne by úspešne prešli testom neprijateľnosti zmluvných podmienok. Status lex generalis bude mať napríklad § 39 OZ vo vzťahu

k § 53 ods. 5 OZ, ktorý je lex specialis dôvodom absolútnej neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nemožno preto za žiadnych okolností dospieť k záveru, že by transponované ustanovenia vnútroštátnej úpravy mohli akýmkoľvek spôsobom vylučovať prísnejšie právne normy rýdzo národnej povahy (pozri Budjač, M. In Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2019, s. 560).

29. Následkom naplnenia jednej zo skutkových podstát § 39 OZ je absolútna neplatnosť právneho úkonu, pričom toto ustanovenie sa aplikuje nielen na zmluvy, ale aj na akékoľvek právne úkony. O rozpore so zákonom možno hovoriť v prípade rozporu s kogentnou normou, resp. porušenia povinnosti ustanovenej kogentnou normou. Kogentnosť právnej úpravy totiž znamená obmedzenie princípu autonómie vôle a pre toto obmedzenie musí existovať racionálny dôvod, najmä ochrana verejného poriadku, ochrana tretích osôb, ochrana slabšej strany a ochrana právnej istoty. Ak zakazujúca norma výslovne ustanovuje neplatnosť právneho úkonu, ktorý je s ňou v rozpore (lex perfecta), možno bez ďalšieho konštatovať neplatnosť. Vo väčšine prípadov však zakazujúca norma neustanovuje expressis verbis následok rozporu (lex imperfecta). V týchto prípadoch je potrebné analyzovať účel konkrétnej normy. Na konštatovanie neplatnosti je potrebné, aby sa rozpor so zákonom týkal obsahu alebo účelu daného právneho úkonu a absolútna neplatnosť musí byť odôvodnená účelom, ktorý toto zákonné obmedzenie sleduje a na koho ochranu je sankcia absolútnej neplatnosti zakotvená (pozri Gyárfáš J. In Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2019, s. 282-283).

30. Účel ustanovenia § 799 ods. 3 prvá veta OZ je jednoznačný v časti, v ktorej sa limituje sankcia pri vedomom porušení povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 spôsobom, že poisťovateľ je za splnenia podmienok stanovených v danom ustanovení oprávnený poistné plnenie iba znížiť, nie však odmietnuť plniť. Zakotvenie tohto limitu má za cieľ ochranu poisteného, pričom zároveň zákonodarca stanovil aj podmienky, za ktorých k tomu môže dôjsť a v prípade ich nenaplnenia poistné plnenie nie je možné z dôvodu vedomého porušenia povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 ani znížiť. Vo vzťahu ku skutočnosti, či ustanovenie § 799 ods. 3 OZ je kogentným ustanovením súd poukazuje na závery NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/152/2009 zo dňa 27.01.2011,

31. Vzhľadom na už vyššie prezentovanú kogentnosť tohto ustanovenia súd považuje akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré by v takýchto prípadoch znižovalo plnenie z poistnej udalosti, za rozporné s týmto ustanovením z dôvodu, že je v rozpore s účelom, ktorý toto zákonné ustanovenie sleduje a na koho ochranu je sankcia absolútnej neplatnosti zakotvená (ochrana poisteného). S ohľadom na uvedené má vo veci konajúci súd za to, že v prípade, ak konkrétne zmluvné ustanovenie čl. XII bod 5 písm. c/ VPP, je v rozpore s kogentným ustanovením OZ aplikujúcim sa na prejednávajúcu problematiku, a to konkrétne § 799 ods. 3 OZ, je takéto zmluvné dojednanie v tejto časti neplatné v zmysle § 39 a § 41 OZ. Pri konštatovaní absolútnej neplatnosti v zmysle § 39 OZ, ktorou je súd povinný sa zaoberať prioritne s ohľadom na už uvedené závery, preto nie je potrebné sa vysporiadať s tým, či je predmetné ustanovenie neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pri konštatovaní existencie ktorej nastupuje totožný následok v podobe absolútnej neplatnosti predmetného zmluvného ustanovenia. Nakoľko žalovaný znížil poistné plnenie s poukazom na čl. XII bod 5 písm. c/ VPP, ktoré je podľa názoru súdu absolútne neplatné, súd pri neexistencii spornosti vo zvyšných predpokladoch potrebných pre prijatie záveru o vzniku nároku žalobcu na vyplatenie poistného plnenia považuje žalovaný nárok za daný.

32. Súd tak na základe vyššie uvedených skutočností žalobcovi priznal nárok na doplatok zníženého poistného plnenia vo výške 177,09 Eur, ktoré žalovaný znížil z dôvodu zmluvného ustanovenia, ktoré súd vyhodnotil ako neplatné.

33. Žalobca okrem istiny požadoval žalobca aj zaplatenie 5,00 % úroku z omeškania ročne zo sumy 177,09 Eur od 20.05.2021 až do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný v prípade poistnej udalosti oznámil, že dňa 04.05.2021 ukončil jej šetrenie. Obsahom tohto listu bol aj výpočet výšky poistného plnenia, z ktorého vyplynulo krátenie poistného plnenia vo výške uplatneného nároku. Poistné plnenie, ktoré mal žalovaný vyplatiť je peňažným plnením a z dôvodu, že sa dostal s jeho plnením do omeškania žalobca si uplatnil príslušenstvo žalovanej pohľadávky nasledujúcim dňom po uplynutí 15-dňovej zákonom stanovenej lehoty splatnosti poistného plnenia, teda dňom 20.05.2021. Od tohto dátumu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie príslušenstva žalovanej pohľadávky, keďže dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Výšku úrokov z omeškania súd určil v súlade s vyššie

citovaným ustanovením v príslušnej požadovanej základnej úrokovej sadzbe, tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

34. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal voči žalovanému náhradu trov prvostupňového vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd ,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci ,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).